

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2014/15:8

Torsdagen den 23 oktober

§ 1 Europeiska rådet (telefonsammanträde)

Statssekreterare Hans Dahlgren

Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 23–24 oktober 2014

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar Hans Dahlgren välkommen till EU-nämndens sammanträde via telefon från Bryssel. Vill du börja med att ge nämnden en redogörelse för vad som händer?

Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag kan konstatera att det är sällan Europeiska rådet går efter den tidtabell man hade tänkt sig från början, och så har det inte blivit i dag heller. Man började på utsatt tid och hade först Europaparlamentets talman Schulz på besök. Han gjorde en sedvanlig inledning och talade om de val som har ägt rum samt den – som han såg det – stora frågan på Europeiska rådets möte, klimatförändringarna. Han tog också upp ebolafrågan. Efter det gav den avgående kommissionsordföranden Barroso ett kort svar på talmannens inlägg, och sedan gick man och fotograferade sig.

Efter det skulle arbetet börja. Det var som ni kanske har sett i herdabrevet tänkt att den första sessionen, som skulle äga rum före middagen, skulle handla om 2030-ramverket för klimatet. Man började mötet men avbröt genast för konsultationer i mindre, bilaterala format, som det hette. De pågick en timme, och sedan ytterligare någon timme, tills det hette att man i stället skulle fortsätta vid middagen. Det innebär att det inte var någon diskussion i sak i klimatfrågan före middagen.

När stats- och regeringscheferna sedan satte sig vid middagsbordet fick de höra att de skulle diskutera utrikesfrågorna. Det är alltså det man håller på med. Man talade först om ebola, och jag tror att man just nu talar om Ukraina. Sedan ska man ta upp de andra frågor på utrikessidan som statsministern redogjorde för i EU-nämnden i går. När, hur och på vilket sätt man tänker diskutera klimatfrågan, som ju är den stora frågan här, vet vi inte än. Ordföranden har inte heller presenterat något slutligt förslag för stats- och regeringscheferna.

Vi har själva fått se ett underlag till det förslag som ska läggas fram, och där finns de siffror som också var föremål för diskussion i nämnden i går. I den här inriktningen är det minst 40 procent – at least 40 percent –

när det gäller det stora utsläppsmålet, 27 procent för förnybart och 27 procent för energieffektivisering. Det är ju inte i linje med det mandat ni har gett statsministern, så han kommer naturligtvis att ta upp detta så fort han får möjlighet vid den dagordningspunkten under mötets gång. Men där är vi alltså ännu inte.

Det var min korta rapport, och det finns tyvärr inte mycket mer att säga om vad som verkligen har förevarit i mötesrummet. Sedan har det under de senaste timmarna säkert varit en del samtal där vi inte har varit direkt inblandade.

Anf. 3 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag vill att statssekreteraren förtydligar vad det var med klimatpaketet, så att vi alla hänger med. Jag uppfattade att det var minst 40 procent för utsläpp, 27 procent för förnybart och 27 procent för energieffektivisering, men jag hörde ingenting om bördefördelningen. Kan statssekreteraren kommentera det?

Anf. 4 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Har den svenska positionen framförts, eller har inga positioner över huvud taget framförts så här långt?

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag har också en fråga, och den gäller det preliminära papper de har visat i dag. Jag undrar om det möjligtvis är så att § 1 i det papperet slutar så här:

The European Council will keep all elements of the framework under review and will revert to them as appropriate, notably with respect to non-ETS interconnections and energy efficiency. The commission will continue to have a regular dialogue with the stakeholders.

Stämmer det att dessa meningar finns med i § 1? Det är anmärkningsvärt i så fall. Eftersom Europeiska rådet har vetorätt och enhällighet betyder det nämligen att man, om man går in och petar i detaljer i en lag som normalt sett ska beslutas av miljørådet med kvalificerad majoritet, förbehåller sig rätten att lyfta tillbaka saken till Europeiska rådet om det inte blir som man vill i detaljerna. Det är mig veterligt första gången det har hänt, att man då ändrar logiken i fördraget från majoritetsbeslut till vetorätt.

Stämmer det att detta finns med? Har det varit någon diskussion om det hittills?

Anf. 6 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Först vill jag svara på frågan om det har varit någon diskussion, vilket två av tre frågeställare undrade. Svaret är att det inte har varit någon diskussion mellan stats- och regeringscheferna ännu, utan den diskussion som har varit har gällt de utrikespolitiska frågorna. Diskussionen mellan stats- och regeringscheferna återstår alltså, och därför har det naturligen inte heller varit möjligt för statsministern att framföra de svenska ståndpunkterna än.

När det sedan gäller bördefördelning finns det skrivningar i dokumentet som jag tror kommer att bedömas som ganska tillfredsställande när det gäller att övergå från den tidigare fastlagda principen om att räkna bnp per capita till ett tydligare användande av principen om kostnadseffektivitet. Exakt hur det formuleras återstår dock att se.

Vad gäller ordförandens fråga kan jag bekräfta att det finns en sådan formulering i det ofärdiga utkast vi har fått se, men jag är inte beredd att ytterligare kommentera den formuleringen förrän den har varit föremål för diskussion mellan stats- och regeringscheferna.

Anf. 7 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill fråga om det finns någon prognos, kommer det att behövas ett möte under natten, eller tror man att det fortsätter i morgon?

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Det är en fråga från hela nämnden, Hans Dahlgren. Kommer vi att behöva sammankalla till ett nytt möte någon gång under kvällen, natten eller morgonen?

Anf. 9 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag tror att svaret på den frågan är ja. Jag hoppas givetvis att statsministern ska få gehör för samtliga ståndpunkter han framför, men det är inte säkert att det blir så. För den händelse att det blir ett annat läge måste vi ju tala med EU-nämnden, men hur dags det blir kan jag inte bedöma.

Anf. 10 MARIA WEIMER (FP):

Jag vill tacka för redovisningen. Jag gissar att det pågår förhandlingar på sherpanivå under tiden som stats- och regeringscheferna sitter och äter middag. Finns det någonting därifrån som du kan rapportera, Hans Dahlgren? Vet vi någonting om hur våra likeminded ställer sig till frågan om veto?

Utan att jag förstår exakt vad det innebär konstaterar jag att det lilla vi har kunnat läsa på nätet ger vid handen att det finns stora protester mot vetokravet i Europaparlamentet. Många ser det som att det äventyrar större delen av paketet. Då skulle man kanske fundera på hur man ställer sig till vetokravet.

Anf. 11 JOHAN HULTBERG (M):

Jag noterade att statsministern i *Rapports* sändning tidigare uttalade att han skulle driva på för ett utsläppsminskningsmål på 40 procent. I den kommentaren sade han ingenting om det mandat nämnden gav statsministern i går, nämligen att driva en mer ambitiös linje än så. Jag vill bara försäkra mig om att statsministern har för avsikt att följa det mandat som nämnden gav honom.

Anf. 12 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag kan svara otvetydigt ja på den sista frågan; statsministern har absolut för avsikt att följa det mandat som EU-nämnden gav honom i går.

På den första frågan kan jag svara att det inte pågår några förhandlingar i sherpagruppen. Jag deltar själv som medlem i den gruppen, och det har inte varit några förhandlingar i gruppen som sådan. Gruppen sitter för övrigt själv och äter middag i ett angränsande rum, och de försöker följa vad som händer via de sms med underhandsinformation som stats- och regeringscheferna skickar till dem. En del av det har också jag fått mig till livs, och det är därför jag vet att man nu håller på med utrikesfrågorna. Där är vi särskilt intresserade av att texten om Ukraina blir så stark som den någonsin kan bli.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

För de nya ledamöternas skull kan jag säga att sherpagruppen består av högnivåpersoner som är utsedda av varje land. De lyfter upp kompromisser till en ny, högre nivå – högst upp på bergets topp – för att man ska se ljuset och hitta lösningar så att statsministrarna får ett lättare möte.

Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag skulle vilja ha ett klagörande. Det var en timmes konsultationer på eftermiddagen, och jag förstod inte riktigt vad de syftade till.

Anf. 15 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

De syftar naturligtvis till att försöka få fatt i en överenskommelse som Europeiska rådet kan anta innan man åker härifrån. Exakt vilka som har varit med i konsultationerna har vi inte fått någon information om. Det kan vi bara spekulera kring, men det tror jag att ni gör lika väl som jag.

Anf. 16 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nu nämnde statssekreteraren frågan om Ukraina. Vi välkomnar att vi får så starka skrivningar som möjligt och att Sverige fortsätter att i Europasamarbetet upprätthålla fanan för kraftfulla åtgärder och kraftfulla sanktioner gentemot Ryssland i det avseendet.

Jag vill återkomma till klimat- och energipaketet. När kan vi förväntas få några texter? Det har ju viftats med något papper som inte har delats till alla i nämnden. Skulle det vara möjligt att få tillgång till detta?

Anf. 17 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Den text vi har fått titta på är inte fullständig, och den är dessutom hemligstämplad. Den kan vi alltså inte faxa över bara så där. Skulle EU-nämnden vilja att vi gör en krypterad överföring med hjälp av någon kryptoapparat på representationen går det naturligtvis att ordna, men jag tror att det är mer intressant att se den text som så småningom delas ut till stats- och regeringscheferna. Det är nämligen den de ska diskutera.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att jag talar för en majoritet av nämnden när jag uttrycker att det vore önskvärt så att vi kunde förbereda oss för kommande möte med bästa möjliga underlag. Jag antar att jag talar för hela nämnden när jag säger att vi gärna skulle vilja att ni fann en sådan lösning.

Anf. 19 Statssekreterare HANS DAHLGREN:
Alright, då ska vi se vad vi kan göra!

2014/15:8
23 oktober

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket! Jag ber kanslichef Margareta Hjorth ringa upp direkt efter mötet för att höra hur det ska gå till rent praktiskt.

Vi kan tyvärr inte ge ett exakt besked om när nästa möte kan tänkas bli, men nämndens ledamöter kommer att få ungefär 45 minuters förvarning. Ni får dock vara beredda på att det kan hända sent i kväll eller tidigt i morgon, så ha telefonerna på.

Tack så hjärtligt för att ni deltog! Därmed avslutar vi detta möte. Men, som sagt: Ha beredskap för att återkomma!

Innehållsförteckning

§ 1 Europeiska rådet (telefonsammanträde).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN:	1
Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	1
Anf. 3 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	2
Anf. 4 ESKIL ERLANDSSON (C):.....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN:	2
Anf. 6 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	2
Anf. 7 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN:	3
Anf. 9 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	3
Anf. 10 MARIA WEIMER (FP):	3
Anf. 11 JOHAN HULTBERG (M):	3
Anf. 12 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN:	4
Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	4
Anf. 15 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	4
Anf. 16 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	4
Anf. 17 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN:	4
Anf. 19 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	4
Anf. 20 ORDFÖRANDEN:	5